

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ ได้บัญญัติในเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหมวด ๔ ตามมาตรา ๒๒ ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ตามสติปัญญาและความสามารถในการจัดการศึกษา มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความสำเร็จของชีวิต เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด^๑

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นถึงความสำคัญ ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และความสำเร็จของชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีปฏิภาณในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จัดการเรียนรู้การสอนใน ๕ สาระ คือ

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

ซึ่งเป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุค สมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่างๆทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความ อดทน อดกลั้น ยอมรับในความ

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๑).

เปลี่ยนแปลงของโลก และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทยและสังคมโลก

การพัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ เพื่อสร้างเป็นกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตรรวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะสำคัญในการศึกษาของผู้เรียนให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งพัฒนาชุดการเรียนรู้เป็นการรวมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการแก้ไขพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ^๒

สาระภูมิศาสตร์ เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสาระที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของโลก แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นการนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน^๓ โดยเป็นสาระที่มีพื้นฐานมาจากการสร้างองค์ความรู้ที่ต้องอาศัยความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างกัน เพื่อนำความรู้ดังกล่าวมาใช้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างธรรมชาติ มนุษย์และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้นธรรมชาติและเนื้อหาของสาระภูมิศาสตร์ถือได้ว่าเป็นสาระที่เกิดจากการสังเคราะห์ความรู้ที่มาจากความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างสิ่งแวดล้อมและมนุษย์นั่นเอง

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนสาระภูมิศาสตร์ มีเนื้อหาสาระมากและส่วนมากเน้นการท่องจำ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย เนื้อหาในหนังสือเรียนมากเกินไป ขาดการจัดระบบความรู้ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของความรู้ที่ถูกต้องได้ นอกจากนั้นสาเหตุส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนใช้เทคนิคการสอนแบบบรรยาย เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และยึดเนื้อหาในหนังสือเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมิได้ดึงเอาศักยภาพของนักเรียนออกมาใช้ซึ่งเป็นการปิดกั้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และจากสาเหตุข้างต้นจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนต่ำกว่ามาตรฐานที่สถานศึกษา

^๒ กรมวิชาการ, รายงานการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความดี และความสุขของผู้เรียน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๕๐).

^๓ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.curriculum.๕๐.net/, [๑ สิงหาคม ๒๕๖๐].

กำหนดไว้ ส่วนครูผู้สอนก็ไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เนื่องมาจากวิธีสอนที่ครูผู้สอนเลือกสื่อไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนการสอนที่นักเรียนชอบ^๔

จากปัญหาดังกล่าวพบว่า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมยังประสบปัญหาสำคัญอยู่ หลายประการโดยเฉพาะในสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระ ความสำคัญกับการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ซึ่งทักษะการคิดมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและบูรณาการสอน โดยเฉพาะทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการนำมาใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อใช้ในการเลือกตัดสินใจ ในการรับรู้รับฟังข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่อย่างมากมาย ทำให้ขาดการตัดสินใจอย่างรอบคอบส่งผลให้การ ตัดสินใจผิดพลาด ขาดการรับรู้รับฟังข้อมูลอย่างมีเหตุมีผล ขาดความรอบคอบ ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆโดยนักเรียนส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าความจริงรอบตัวไม่ได้ฝึก การเลือกรับข้อมูลความจริงจากข่าวสารที่มีมากมายทั้งจริงทั้งเท็จ ไม่อาจแยกความจริงกับความเท็จได้ การเรียนการสอนไม่ได้สอนวิธีคิด โดยเฉพาะเนื้อหาวิชา ภูมิศาสตร์เป็นเนื้อหาที่ ยากสลับซับซ้อน ต้องใช้การคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจในปัญหาต่างๆที่มี ผลต่อสังคมคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ต้องใช้เทคนิคและวิธีการเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมโดยจำเป็นอย่างยิ่งที่ ครูผู้สอนจะต้องนำมาพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ เทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริม และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น สื่อการเรียนการสอนเป็นทรัพยากรหนึ่งที่น่าสนใจนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับกิจกรรมส่งผลด้านสัมฤทธิ์ของทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คิดและแก้ปัญหาที่ใช้การสอนให้เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยสร้างชุดการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ใน แต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละชุดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากเนื้อหาสาระที่ง่าย ๆ ไปสู่เนื้อหาที่ ยากขึ้นไปตามลำดับ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียน การสอนไว้ล่วงหน้าผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้า และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูป คือ การออกแบบการบรรจุเนื้อหาและสาระการ เรียนรู้ออกเป็นชุดการเรียนรู้ซึ่งเนื้อหาและนำมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ ย่อย ๆ แล้วบรรจุเนื้อหา สาระการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ ดังกล่าวลงไปในรอบแต่ละกรอบให้มีความสัมพันธ์และเรียงลำดับ เนื้อหาจากง่าย ไปยาก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายและนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการ จัดการเรียนการสอนในสาระภูมิศาสตร์ ต่อไป

^๔ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

๑.๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีต่อพัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย

๑.๒.๓ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗

๑.๓. ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ พัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ หรือไม่

๑.๓.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีต่อชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายอยู่ในระดับใด

๑.๓.๓ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้พัฒนาชุดการเรียนรู้ วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายแตกต่างกันหรือไม่

๑.๔. สมมติฐานในการวิจัย

๑.๔.๑ ผลการพัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๑.๔.๒ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีต่อชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๑.๔.๓ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังใช้พัฒนาชุดการเรียนรู้ วิชาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายมีความแตกต่างกัน

๑.๕. ขอบเขตการวิจัย

๑.๕.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑ ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวนนักเรียนทั้งหมด ๑๒๐ คน

๒ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ห้องเรียนโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ / ๑ จำนวน ๔๐ คน

๑.๕.๒ ตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ ๒. ตัวแปรตาม (Dependents Variables) คือ ๑.ประสิทธิภาพของพัฒนาชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ ๑. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ และ ๒. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้พัฒนาชุดการเรียนรู้ วิชาภูมิศาสตร์เรื่อง เครื่องมือในการศึกษาภูมิศาสตร์

๑.๕.๓ เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่นำมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้ ในรายวิชาภูมิศาสตร์ ส ๕.๑ ม.๔-๖/๑ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑ ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่
- ๒ ชุดการเรียนรู้ เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- ๓ ชุดการเรียนรู้ เรื่อง เทคโนโลยีและสารสนเทศในการศึกษาภูมิศาสตร์

๑.๖. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ประเภทสิ่งพิมพ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน มีองค์ประกอบ คือ คำนำ สารบัญ คำชี้แจงในการใช้พัฒนาชุดการเรียนรู้ ใบความรู้สำหรับนักเรียน ใบกิจกรรม ใบงาน แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบ

๑.๖.๒ วิชาภูมิศาสตร์ หมายถึง เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสาระที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของโลก แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเป็นสาระที่มีพื้นฐาน

มาจากการสร้างองค์ความรู้ที่ต้องอาศัยความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างกัน เพื่อนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างธรรมชาติ มนุษย์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อให้มีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑.๖.๓ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้แก่ คือ สิ่งที่รวบรวมข้อมูลทางภูมิศาสตร์ที่ต้องการ ประกอบด้วยแผนที่ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๖.๔ ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ หมายถึง ผลของการใช้สื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนวิชาภูมิศาสตร์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

๘๐ ตัวแรก หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำได้อีกต้องจากการทำ แบบฝึกหัดระหว่างเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้

๘๐ ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำได้อีกต้องจากการทำ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้

๑.๖.๕ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการ เรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ พิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ แตกต่างกัน

๑.๖.๖ ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้พัฒนาชุด การเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์ สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบประมาณค่า ๕ ระดับ ในด้าน เนื้อหา ด้านกิจกรรม ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านคุณประโยชน์จากชุดการเรียนรู้

๑.๖.๗ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและสังคมของผู้เรียนมากที่สุด โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา ความถนัด ความต้องการ ความสนใจและวิธีการเรียนรู้ ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการทฤษฎีและการคิด วิเคราะห์ศึกษา ค้นคว้า ทดลองและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวัด ประเมินผลตามสภาพจริง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานของหลักสูตร

๑.๖.๘ นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนประชา นุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑.๗. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคายที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๑.๗.๒ ได้ทราบพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๔ที่มีต่อผลพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่๔ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย

๑.๗.๓ ได้ทราบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ จังหวัดหนองคาย